

Privata fyritakssemið

Osmundur Joensen, vafevni hjá Javnaðarflokkinum í Vágum, skrivar:

Tað, ið politiskir spekulantar eina mest heingja seg í viðvíkjandi Javnaðarflokkinum er, at hann er úti eftir tí privata fyritaksseminum og vil kradda alt undir landsins stýri.

Hetta hevur líka litið við veruleikan at gera, sum so mangt annað, ið út verður slongt, tí javnaðarmenn eru vælviljaðir fyrí øllum, sum á ein rettvisan hátt vælfærd er í. Har aftur ímóti er javnaðarflokkurin ikki fyrí at tilvildarlígr privatir kapitalistar, ið kanska litið og einki eiga í fyrítokum sínum, skulu mergsúgva arbeiðs- og fiskimannin so sum teir finna fyrí gott, bert fyrí sjálvir at kunna spela greivar. Tað hava vit havt nokk av í Føroyum í farnum tíðum. Hann ið vil valda má

gjalda, lat tí teir, ið ikki vilja hava nakran at stinga nösina í sínar sakir, gjalda tað ið gjalda skal, tá hugsi eg at privata fyrítakssemi verður eitt sunnari tiltak og ikki so nógv útsett fyrí at fara av knóranum, sum tá peningurin skal vera almennur og ræði og vinningur privat, men — tapið alment.

Nú er ikki long tíð eftir til valið og fólk fara at vera liðug at gera ser eina heildar mynd av politisku telvingini flokkanna millum. At henda mynd ikki kann verða annað enn eitt sindur abstrakt er ikki at lata hin vanliga borgaran fyrí, men heldur teir, ið á allan hugsandi og óhugsandi hátt royna at vanskepla veruleikan fyrí fólk. Hoyr nú t. d. tjóðveldismenn í Suðuroy hvussu teir leika í. Ein skuldi trúð, at har var svartasta hungurneyð. Og vit, sum hava hildið, at har var reina paradisi eftir øllum miljónunum at døma, ið teir hava fingið.

There must be something rotten in the state of Denmark. Onkur annar helt, at hesir vóru »abstraktir halanegarar«, um so er, er einki at siga til at støðan er vánalig.

Nógv áhugavert hevur verið at hoyrt og sæð í seinastuni, t. d. hevur ein flokkur við bert einum avgomlum manni á tingi heidurin av so at siga øllum framburði í landinum.

Slíkt er effektivitetur.

Nú er eisini greitt, at tað ikki bert er Tjóðveldisflokkurin, ið vil verja okkara fiskigrunnar, men Fjúrtaði hevur longu tikið upp annan tátt í samband við EEC. Tað er rúsdrekkaaloggávan. Nú kanska tjóðveldismenn eru teir einastu, ið vilja verja okkum fyrí rúsdrekkaandanum?

Mangt kundi verið at trivið í, men fjöldin man helst vera komin til úrslitið, at valið er eittans fyrí ikki at koma í klørnar á ábyrgdarleysum reyparum, ið tosa nógv um einki, og tað er X fyrí lista C, Føroyska Sosialistaflokkinn.

Osmundur Joensen.

LEIÐBEINING TIL KJARTAN MOHR

Á fundinum seinasta sunnukvöld uppi í KFUM var ein maður fyrí hvønn flokk, ið fyrí fundarfólkunum skuldu greiða frá flokkskrá síni. Millum teirra var Kjartan Mohr, umboðandi Framburðsflokkinn. Hann hevði gloynt at tikið floksskrá sína, innihaldandi 22 punktir, við, men segði seg to minnst floksskrá sína og skuldi taka nokur punktir fram, sum hann mintist til.

Tað kann vera at Kjartan Mohr kom inn á floksskrána, hóast alt, gjordi Kjartan tað, var hon ógvuliga neydarslig, neyván ver til at hava ein sjálvstøðugan flokk sitandi á tingi av einum eykavaldi lími sum skilgáð orð ikki eru kom in frá seinastu 16 árin.

Tað, ið eg serstakliga beit merki í hansara talu og sum meiningin var at viðgera har, var tað, ið hann nevndi viðvíkjandi studningi til lérningar í Føroyum og motivieraði tað við, at skúlanæmingar í Hoydølum fingi nógván studning, meðan lérlingarnir ongan studning fingi. Hetta er ógvuliga snevurskygt av Kjartani Mohr at siga. Øllum kunnu fíaa lérlingar eina byrjanarløn upp á ca. 176 kr. um vikuna, sum gevur 9152 kr. um árið, og lønin tey fylgjandi lérúarini veksur munandi.

Samanlíknad við studentaskúlanæmingar í Hoydølum, vil eg gjarna upplýsa Kjartani, at teir sjáldan fáa eina peningnógð hægri enn 2500 kr., og henda peningnógð hægkar ikki við árunum. Hesir næmingar eru í flestu forum líkastillaðir við lérlingar, hvat ið viðvíkiri útreiðslum. Hartil skal leggjast merki til, at studningurin verður lækkaður eftir hægkandi inntøkum foreldrananna, og eru tað nógvir næmingar, ið onki fáa í studningi, orsakað av inntøkum foreldrananna, hvat ið ikki er tilfelli við lérlingum. Í hesum sambandi skal ikki gloymast, at tá ið uppskotið um hægkan av lérlingarlønnum var frammi á tingi, gekk Kjartan harðliga ímóti og hótti við at útskeiða lérlingar á Skipasmiðjuni, um

uppskotið varð samtykt. Hetta visir gjølla, hvør maður, ið Kjartan er; so leingi sum pengarnir til hægkan av lérlingarlønin skal takast úr luma Kjartan Mohrs. Iðjóða bæði skemdarorð og höttunarorð frá hansara síðu; men um tað er tjóðin ella staturin, ið skal gjalda, fær pipan annað ljóð.

Tað oman fyrí skrivaða skal ikki uppfata á tann hátt, at greinskrivarin ikki unnir lérling um eina hóskaðan løn til livins upphald. Tað vildi har aftur ímóti verið ógvuliga rímliga kravt av skúlanæmingum, at teir fingi eina peningahædd handaða samsvarandi løn lérlinganna, tí teir eru, tá ið alt kemur til alt, líkastillaðir.

Fata Morgana.

...

ITRÓTTUR

Vit siggja nú upp undir valið, hvussu valevni agitera fyrí sín flokk, um hvussu og hvat teir skulu gera: fyrí arbeiðsmannin, fiskimannin og annars alt Føroya fólk. Sjálvandi er hetta tann retti hugsunarháttur føyroyinganna. Men hví skal ungdomurin liggja eftir? Samfelagsspurningar verða havdir á máli um, hvussu samfelagi skal skipast, men minnst verður tonkt uppá ungdomin, og at tað er ungdomurin sum skal avgera framtíð landsins.

Støða verður tikin til eitt mál nú og annað tá, ikki verður hugsað um okkum umgu, og allarminst okkum á Tvøroyri. Tí vil eg heita á javnaðarvalevni í Suðuroy um at hjálpa okkum suðuroyngum, peningaliga við at fáa eina ítróttarhøll reista her á Tvøroyri, tí at hetta er so at siga hovuðsstaður okkara í Suðuroy, og so liggur bygdin eisini mest sentralt fyrí. Nú kunna nógv, kanska mest tey eldru, halda, at hett er tað reina tvætl, men soleiðis má tað ikki verða.

Eitt valevni fyrí fólkaflokkin í Suðuroy skrivar í teirra flokksblaðið, at hann vil stuðla ungdomin í tí, teir etla at gera, men soleiðis má ikki verða, tí at hetta taki eg sum tvætl.

Lat okkum tí siggja, at javnaðarmenn eisini arbeiða fyrí ungdomin, tí at tað er ungdomurin ið avgerð framtíð okkara.

Vit ungu megu styðja javnaðarflokkin í øllum føri.

Ítróttarunglingi á Tvøroyri.

Maður og kona eiga ikki at verða skattað saman

Í nógvum førum er neyðugt at bæði maður og kona arbeiða úti fyrí at fáa endarnar at rækka saman. Skattaskipanin má broytast soleiðis, at maður og kona verða skattað hvør sær

Torfinn Smith, valevni hjá Javnaðarflokkinum í Suðurstreym, skrivar:

Loysunarorð Javnaðarmanna í sjevtíðarunum er iðnaðarutbyggjan. Øll skulu fáa møguleika at koma í lønandi vinnu, og í teimum førum har bæði maður og kona eru í vinnu, eiga tey ikki at verða revsaði við, at inntøkurnar verða lagdar saman og skatturin roknaður av samlaðu inntøkuni.

Hjá mongum er tungt at fáa endarnar at rækka saman, serliga tá talan er um at fáa ser egið tak yvir hovið, og tí er í nógvum førum onki annað at gera enn at bæði maður og kona fara í vinnu.

Skattaskipanin sigur, at inntøkurnar skulu leggjast saman, og síðani skal skatturin roknaast av samlaðu inntøkuni. Hetta er burtur úr vón og víti eftir okkara hugsan.

Fyrí at lýsa hetta nærri skal her verða tikið eitt dømi. Í fyrstu syftu er talan um tvey sum liva saman og to ikki eru gift, og í øðrum førunum er talan um hjún við somu inntøku.

Dømi I.

Maðurin vinnur 30.000 kr. og vinkona hansara 20.000 kr. Av teimum 30.000 kr. skattar maðurin umleið:

Kommunuskatt	4.620 kr.
Løgtingsskatt	6.115 —
Pensjónsgjald	750 —
Tilsamans	11.485 kr.

Vinkona hansara letur av teimum 20.000 kr. í:

Kommunuskatt	3.080 kr.
Landsskatt	2.755 —
Pensjónsgjald	500 —
Tilsamans	kr. 6.335

Dømi II.

Vit taka nú og gifta hesi ungu fólk. Tey hava eina inntøku uppá 50.000 kr. (Loyvt er at draga 2.000 kr. frá inntøkuni hjá konuni, so vit koma niður á 48.000 kr.)

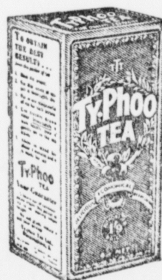
Skattur av hesum verður umleið:

Kommunuskattur	7.436 kr.
Landsskattur	14.675 —
Pensjónsgjald	1.200 —
Tilsamans	23.311 kr.

Hetta eru tøl ið tala. Giftarmálið kostaði teimum knappliga 5.500 kr. um árið.

Hesum eru vit harðliga ímóti og vilja virka fyrí at maður og kona sjálvandi ikki verða skattaði saman.

Torfinn Smith.

PL. J. F. KJØLBRO, hellsøla tlf. 5396-5489-5491

x við C

FÆRØSK MARGARINE

Vita No 1

VITAMINISERET

FÆRØSKT PRODUKT

FINT PRODUKT

Spinnið í Gøtu

tygum fáa gott tógv, og skjóta avgreiðslu.

Vit keypa óvaskaða og vaskaða ull og selja øll sløg av føroyskum tógvi.

TØTINGARVIRKID

v/ Ólavur Gregersen — tlf. 20 í Gøtu